

PÉTFRÜDŐI GONDOZÁSI KÖZPONT

BESZÁMOLÓ

A CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A TERÜLETI VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

AZ ISKOLAVÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

A HÁZIGONDOZÁS

A SZOCIÁLIS ÉTEKEZTETÉS

A BÖLCSŐDE

2016 ÉVI SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Pétfürdő, 2017. március 20.

Készítette: Papp Alexandra
intézményvezető

A működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek alakulása

Tárgyi feltételek

A Pétfürdői Gondozási Központ 2016. márciusában új épületbe költözött, ami jelentős változást hozott a munkavégzés területén.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, a Házi gondozás és Szociális étkeztetés egy helyen, de nagyobb tágasabb irodákban működhet. Az adatvédelem szabályainak megfelelően minden területen rendelkezünk zárt szekrényel. Az ebédek kiadása és kiszállítása egy tágasabb konyhából történik.

A mosogatás és kiszállítás feltételei adottak, HACCP rendszernek megfelelnek.

Személyi feltételek biztosítása:

A Gondozási Központ minden szakfeladatán a munkához mérten optimálisak a személyi feltételek, megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Családsegítés és Gyermekjóléti Szolgálat 3 fő családsegítő munkatárssal látja el a családok, idősök gondozását.

A Területi Védőnői Szolgálat 2 fővel, az Iskola Védőnői Szolgálat 1 fővel működik.

A házi gondozást 4 fő, 3 szakképzett, 1 végzettség nélkül biztosítja az idős, illetve fogyatékkal, betegséggel élők otthoni ellátását.

A bölcsődében 6 kisgyermeknevelő, 1 szakács, 1 konyhai kisegítő és 2 takarító segíti az intézmény működését.

A továbbképzésre kötelezett dolgozók a továbbképzési tervnek megfelelően részt vettek továbbképzéseken.

I. A Családsegítő Szolgálat tevékenysége:

A családsegítő szakmai tevékenységét Pétfürdő településen 1 fő családgondozó látja el.

Szakmai tevékenység

A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái, vagy krízis helyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzésében, a krízis helyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében. Fontos tétele a családgondozásnak, hogy úgy tudjunk segítséget nyújtani, hogy a családok megőrizzék, vagy a lehetőségekhez mérten javítsák az életvezetési képességeiket.

Mentálhigiénés tevékenységünk arra irányul, hogy képessé tegyük az embereket az önmagunkban rejlő erők mozgósítására, s ezáltal alkalmassá váljanak a problémáik megoldására.

A családsegítő munkatárs rendszeres segít a pénzügyi, illetve a természetbeni támogatások hozzájutásához.

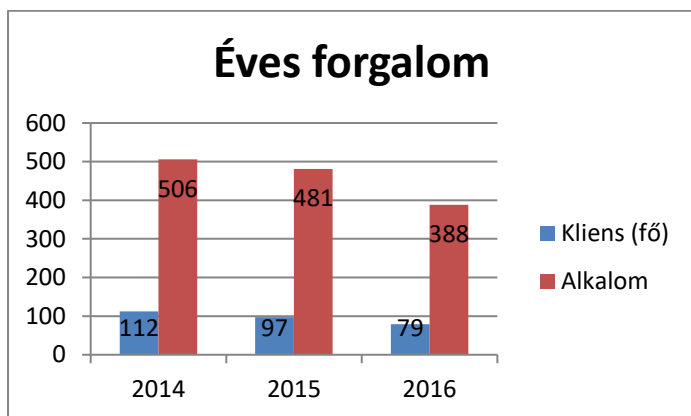
Közvetít a NAV, a MÁK, a Nyugdíjfolyósító intézet, a Munkaügyi Központ, a Kormányhivatalok és a kliens között.

A kliensek által hozott problémák az előző évekhez képest nem változtak. Leggyakrabban anyagi probléma miatt kerülnek a Családsegítő Szolgálat látóterébe, melynek eredményeképpen lakhatásuk kerül veszélybe. Sajnos a pénzbeosztási problémáik mögött életviteli illetve szenvedélybetegség húzódik. A látóterünkbe kerülő családok nem ismerik, nem akarják elfogadni életvezetésükben a fontossági sorrendet. Sokszor költenek felesleges dolgokra, akár a rezszi és albérleti díj kifizetése elé helyezve. Gondot jelentenek továbbra is a gyorskölcsönök, amely kifizetése szintén elsőbbséget élveznek.

A családsegítés önkéntes igénybevétele miatt tanácsadással, segítő beszélgetéssel tudunk segíteni. Pszichiátriai, addiktológiai rendelésen való részvételt nem fogadnak el. Ilyenkor a rendszeres beszélgetésen megjelennek az intézményben, családi problémáikról beszélnek, de gondjaik megoldásában passzívak maradnak. A szenvedélybetegség komoly gátat jelent a munkavállalás terén.

Az elmúlt évben is számtalan és rendszeres álláshirdetés jelenik meg, így a klienseknek folyamatosan ajánlani tudtuk a munkalehetőségeket. Továbbá a telefonálás, az busz Költség térítése, az önéletrajz megírása, email-ban történő elküldésében is segítséget nyújtottunk. Sajnos előfordultak olyan esetek, hogy a felajánlott segítségnyújtások ellenére is kifogásokkal reagáltak, nem mentek el szerződés-kötésre, orvosi alkalmassági vizsgálatra.

Éves forgalom a Családsegítő Szolgálatnál

A szolgálatnál megfordult kliensek közül – akiknél a szakmai tevékenység egy találkozással nem zárható le, tehát több alkalommal is történt találkozás – **79 főből 53 fő rendelkezett az általános iskolai végzettséggel.**

A tavalyi évben 79 kliens összesen 388 alkalommal kereste fel az intézményt. A klienskör nagy része inaktív, vagy álláskereső, munkanélküli státuszú, illetve nyugdíj előtt álló.

Összesen a szolgálatnál megfordult kliensek közül (azok, akiknél a szakmai tevékenység egy találkozással nem zárható le, tehát akár több alkalommal is megtörtént a találkozás), 97 főből 42 fő volt az, aki csak az általános iskola 8 osztályát végezte el.

Az előző (2015) évhez képest a Családsegítő Szolgálatnál megfordult kliensek száma csökkenést jelent. Ez részben a halálesetek, részben a költözések következménye.

Azok a kliensek, akik elavult szakmával rendelkeznek, újabb szakképzés megszerzését javasolja a családgyógyozó.

A szolgáltatást igénybe vevők hozott problémái a már fent említett anyagi gondok, motiválatlanság a munkavégzésre, illetve pénzbeosztási nehézségek. Ezek mellett természetesen jelen vannak a családi, lelki gondok is.

Az ellátottak jellemzői:

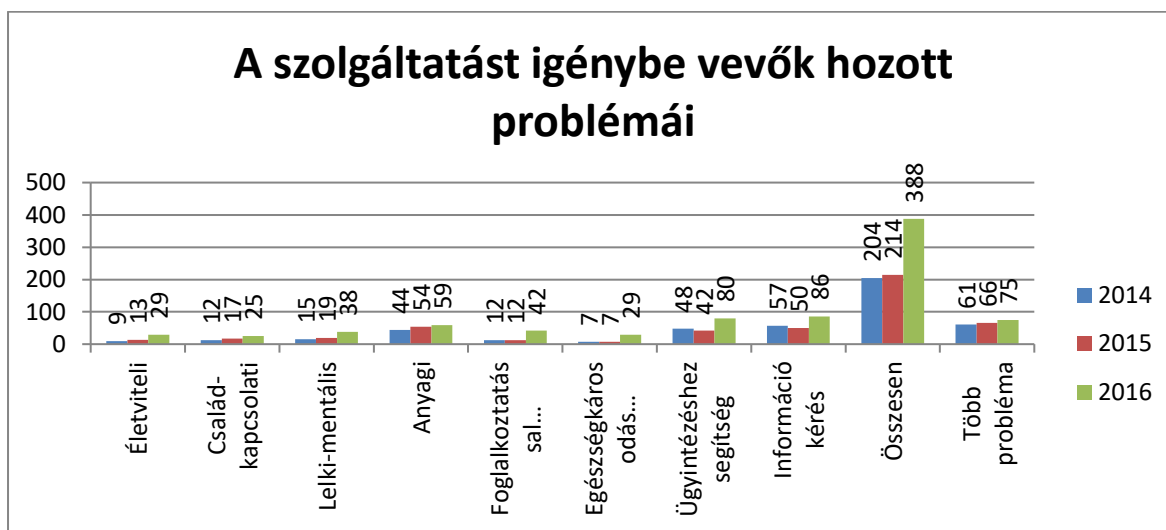
Az intézmény szolgáltatásait minden, Pétfürdő közigazgatási területén lakhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező lakos, valamint hajléktalan személy veheti igénybe. Krízishelyzetben bárki felkeresheti segítségért az intézményt.

A tavalyi évben **97 kliens összesen 481 alkalommal** kereste fel a Családsegítő Szolgálatot, illetve igényelte a segítséget az intézménynél.

A forgalmi napló alapján a **szolgálatnál megfordult** kliensek száma: **2015. évben 97 fő** (ebből **44 fő először járt az intézményben**). A 97 főből 67 főnél a szakmai tevékenység egy találkozással nem volt lezárható, ezért több találkozásra került sor. A szolgálathoz fordulók nemek szerinti megoszlás alapján 97 főből 56 nő és 41 férfi.

A szolgáltatást igénybe vevők hozott problémái:

A kliensek többsége anyagi problémák miatt (54 alkalom) kereste fel a Családsegítő Szolgálatot. Információkérésében és ügyintézésben 42 fő kapott segítséget. Ez azt jelenti, hogy egy adott személy többször is visszajöhet az év során. jelentősen megemelkedett a mentális, a foglalkozással kapcsolatos és az egészségkárosodás következtében megjelentek száma.

Több rokkantnyugdíjas kért segítséget méltányossági nyugdíjmeléshez vagy egyszeri nyugdíj kiegészítéshez.

Az 1993.évi III.törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról kimondja, hogy a Családsegítő Szolgálatnak veszélyeztető és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert kell működtetnie. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés folyamatos volt, ez lehetővé tette, hogy a rászoruló egyénekről, családokról tudomást szerezzenek az érintettek. A családgondozó folyamatosan kapcsolatban van a jelzőrendszer tagjaival, szükség szerint felveszik egymással a kapcsolatot a jelzőrendszeri megbeszéléseken kívül is.

Az álláskereső kliensek közül sokan aktív korúak ellátásában részesülnek, vagy közmunkásként dolgoznak.

Sok esetben előfordult, hogy a kliens egy problémával fordult intézményünkhöz, a vele folytatott együttműködés során derült ki, hogy valójában nem egy, hanem több probléma van jelen az adott családban. Gyakori az életviteli, családi-kapcsolati gondok. Egy probléma magával hozza a következő probléma előfordulását. Amikor egy családban mindkét felnőtt munkanélkülivé válik, jelentősen romlik a család helyzete. A családgondozó több probléma együttes előfordulása esetén először a legsürgetőbb, a fő probléma megoldásában nyújt segítséget. A munkanélküliség, a több havi rezi elmaradással rendelkező családoknál csak „tűzoltásnak” számít egy - egy beavatkozás, azonban a család nagyobb „lecsúszását” akadályozza meg, ha a kliens együttműködik.

Legnehezebb helyzetben azok az ügyfelek vannak, akik életkoruk miatt nyugdíjra még nem jogosultak, tartós egészségi problémájuk van, viszont rokkantnyugdíjra sem jogosultak, ugyanakkor egészségi állapotuk miatt nem tudnak munkát vállalni. Ezekben az esetekben már a lakhatás megtartása is veszélybe kerül.

A Családsegítő szolgálatnál 30 fő vette igénybe a jogi segítségnyújtás.

Pszichológiai tanácsadásban 3 felnőtt részesült folyamatosan.

Szabadidős és prevenció programok szervezése

2015. évben a családgondozó két alkalommal vett részt a Családsegítő Szolgálat a helyi Művelődési Ház által szervezett Játszóházon. A Gyermekjóléti Szolgálattal közösen zsíros kenyér és üdítő osztására került sor.

Július hónapban megrendezésre került a Családi Nap rendezvényünk, melyet a rászoruló családok részére minden évben megszervezünk. Tavaly 52 fő vett részt. A helyszínen szabadidős foglalkozások szervezésével és egy kis uzsonnával vártuk a családokat. Célunk, hogy olyan családoknak is biztosítsunk felhőtlen kikapcsolódást, különböző foglalkozásokat, akiknek egyébként anyagi vagy egyéb okok miatt nem lenne erre lehetőségünk.

A nyár folyamán a Gyermekjóléti Szolgálattal egy hetes tábort szerveztünk, melyre olyan kiskorúakat vittünk, akiknek a családjában érzelmi krízis van jelen. A szülők folyamatos veszekedését, konfliktusait mellőzve a gyermekek egy hétig nyugodt körülmények között beszélgethettek, játszhattak, kézműves foglalkozásokon és kirándulásokon kapcsolódhattak ki az otthoni körülményekből.

Együttműködés más intézményekkel

A Családsegítő Szolgálat együttműködik a házi orvosokkal, a kórházi szociális munkásokkal, a helyi önkormányzat szociális ügyintézőjével, a házi gondozással, a munkaügyi központ előadóival, a Máltai Szeretet Szolgálattal és a Vöröskereszttel. A kapcsolattartás alkalmával kölcsönösen keressük egymást.

II. A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége:

2016. január 1-től a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, a 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról és a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályokban változások történtek.

A jogszabályi változásoknak megfelelően Várpalotán is megalakult a Gyermekvédelmi központ. Pétfürdő gyermekvédelmi rendszerébe bekapcsolódott 1 fő eszményvezető, aki a hatósági eljárásoknál – védelembe vételnél, nevelésbe vételnél, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésnél van jelen a család életében. Családba fogadási eljárásoknál is a központ dolgozója végzi a környezettanulmányt.

A helyi Gyermekjóléti Szolgálat feladatai annyiban változtak, hogy a védelembe vett, vagy már védelembe volt gyermekeknél a gyámhivatal az eszményvezetőt rendelik ki családgondozónak (családsegítő munkatársnak). A pétfürdői családgondozók ugyanúgy ellátják a gyermekvédelmi feladatokat, tartják a kapcsolatot a védelembe vett gyermekekkel foglalkozó intézményekkel, szülőkkel, hozzátartozókkal, gyermekekkel. Rendszeresen egyeztetnek a gondozási tervvel, a családok életének alakulásával kapcsolatban, tárgyalásokon együtt jelennek meg, családkonferenciákon szintén jelen vannak, családlátogatásokra mennek. A jogszabályi változás nem okozott fennakadást a családok gondozásában.

A Gyermekjóléti Szolgálat és a Gyermekvédelmi Központ kapcsolata jó, az eszményvezető és a családgondozók kapcsolata rugalmas.

Fontos hangsúlyozni, hogy nincs alá fölé rendeltség a szolgálat és a központ között, egyenrangú partnerként segítik a családokat, látják el a gyermekek védelmét.

Szakmai munka

A Gyermekjóléti Szolgálat 2016-ban 1022 esetben találkozott klienssel.

Az év során 75 családot gondoztunk rendszeresen, 40 családban 71 kiskorú veszélyeztetésének megelőzését, illetve megszüntetését végeztük.

Pszichológusi szolgáltatást 91 fő vette igénybe rendszeresen, ebből 65 gyermekkorú.

Az elmúlt évekhez hasonlóan a következtelen, engedékeny nevelés, illetve az érzelmi elhanyagolásból, bántalmazásból ered a gyermekek veszélyeztetettsége.

- Az elsődlegesen gyermekneveléssel kapcsolatos problémák miatt kerestük fel a szülőket. Ezeknél a családoknál általában következtelen nevelés okozta a legtöbb nehézséget.
- A második leggyakoribb probléma a gyermek magatartás, illetve teljesítményzavara. Általában kiskamaszkorban kerültek a Gyermekjóléti Szolgálat látóterébe. A családban jelentkező működési zavarok miatt – szülők közötti gyakori vita, következtelenség, engedékenységek, a kettős nevelés – miatt a gyermek viselkedése megváltozik. A túl engedékeny, vagy következtelen nevelésből hiányoznak a határok. A gyermek számára fontos a kiszámíthatóság. A határokkal és a kiszámítható helyzetekkel biztonságot teremt a szülő. Azoknak a gyermekeknek, akiknél nincs szabály, nincsenek határok bizonytalanná válnak, ami agressziót, frusztrációt, és szorongást okoz. (Kiseb korban pl. a napi rend hiánya már előre vetíti a később jelentkező problémákat).
- A szülők kapcsolati problémái miatt szintén sérül a gyermek. A vitás, esetleg gyakran „szétköltözünk, majd kibékülünk” kapcsolat is bizonytalanságot szül. Véleményem szerint ezek a szülők előtérbe helyezik önmagukat, gyermekük érzéseit háttérbe szorítják. Azonban saját érzéseik fontossága miatt gyermeküket elhanyagolják. Elvész a kommunikáció gyermek és szülő között. Még mindig probléma, hogy keveset beszélgetnek, kevés a közös élmény, a játék, az olvasás vagy a tévénézés.
- A szülői elhanyagolásból adódó lelki problémák kihatnak a gyermekek probléma-, illetve a konfliktus megoldó képességük fejlődésére, az iskolai, baráti kapcsolatokban keletkezett nehézségek megoldására.

Továbbá sajnálatosnak tartom, hogy a közösségnek nem lehet már fegyelmező szerepe. Ha gond adódik az iskolában a szülő hajlamos a pedagógust, az iskolát hibáztatni. Fegyelmezéskor, beírásnál, bemennek megvédeni gyermeküket, ezzel csorbítva a tanárok, egy felnőtt tiszteletét. Ezekkel a gyermekekkel később szintén beilleszkedési, alkalmazkodási problémák lesznek jelen.

2016-ban 10 családban 24 gyermeket gondoztunk védelembe vétel miatt.

Egy gyermeket ideiglenes hatályú elhelyezését kezdeményezte a Gyermekjóléti Szolgálat, így ő nevelőszülőhöz került. Két család 3 gyermekét nevelőszülőktől, illetve lakásotthonból a rokonaikhoz kerültek vissza, így a kiskorúak újra családjaik körében nevelkednek.

Kiskorúak és fiatalok részéről szabálysértés és bűncselekmény nem történt.

Az oktatási intézmények általi igazolatlan hiányzásokról 7 esetben küldtek jelzést, ami kettő gyermeknél védelembe vétellel zárult, hiszen a fiatalok elérte 50 óra igazolatlan mulasztást.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2016-ben 6 alkalommal hívta össze a jelzőrendszeri eszmegbeszélő csoportot, melynek tagjai a jogszabályban meghatározott jelzőrendszeri tagok (védőnők, bölcsőde, iskola, óvoda, rendőrség, polgárőrség). A jelzőrendszeri eszmegbeszéléseken kívül folyamatosak a szakmaközi megbeszélések is, ami elengedhetetlen a kiskorúak veszélyeztettségének megszüntetése érdekében.

2016-ban 34 esetben történt jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé, ebből 11 esetben egészségügyi szolgáltatótól, 15 közoktatási intézménytől, 5 a gyámhivataltól, 2 közüzemi szolgáltatótól, 1 bölcsődéből, 5 állampolgároktól érkezett.

A Családsegítő Szolgálat által szervezett családi napon a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói is részt vettek, kézműves foglalkozásokkal várták a megjelenteket. A karácsonyi és a húsvéti játszóházakban zsíros kenyérral és szörppel fogadták a gyermekeket.

A Horváth István Általános Iskola Diák napján játékos foglalkozást tartottak a családgondozók.

A Panelkuckó Napközi Otthonos óvodában folytatódott a Bűnmegelőzési program, ahol a kisgyermekeknek „A ne állj szóba idegenekkel” témakörben játékosan igyekeztek megtanítani a gyermekeket a biztonságos közösségi élet szabályaira.

2016. júliusában a Családsegítő Szolgálattal együtt 11 gyermeket táboroztattunk Szaknyéron. A táborban azok a kiskorúak pihenhettek, akiknek a családjában feszült az érzelmi légkör, szüleik válasából, veszekedéséből egy hetes kikapcsolódással igyekeztek őket feloldani.

III. Területi-védőnők tevékenysége

Pétfürdő I – II. körzet

2016. december 31-i állapot szerint létszám adatok:

A gondozott családok száma 259.

Várandós anyukák száma 72 fő.

A várandós anyukák közül 32 egészségügyi veszélyeztetett, 5 szociális ok miatt, 3 fő egészségügyi és szociális ok miatt fokozott gondozásban részesültek.

Csecsemő létszám: 38.

A létszámból 10 egészségügyi ok miatt, 4 szociális okok miatt, 1 egészségügyi és szociális okok miatt fokozott gondozásban részesültek.

Kisdéd: 80.

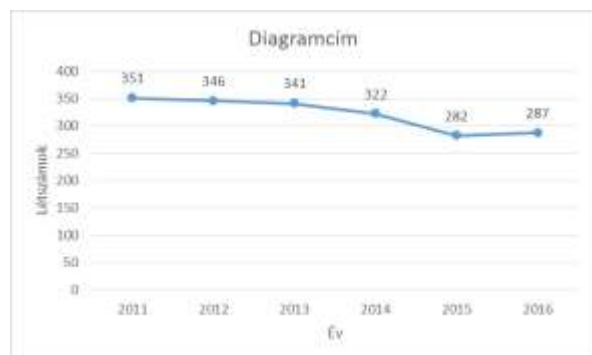
A létszámból 9 kiskorú egészségügyi ok miatt, 1 szociális ok, 1 egészségügyi és szociális ok miatt fokozott gondozásban részesültek.

Kisgyermek: 169.

A létszámból 20 gyermek egészségügyi, 7 gyermek szociális, és 1 egészségügyi és szociális ok miatt részesült fokozottabb gondozásba.

Statisztikai adatok:

A létszámadatok 2015-höz képes enyhe emelkedés látható.

Fejlődési rendellenességgel illetve halva született csecsemő nem jött a világra.

Életkorhoz kötött szűrések alakulása:

Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok minden gyermeknél megtörténtek.

A mozgásszervi problémák közül főleg a lúdtalp a legjellemzőbb. Az elváltozások kialakulásának hátterében a mozgásszegény életmód, a nem megfelelő lábbeli viselése, valamint a mesterséges padlóburkolatokon történő mezítláb járás a fő ok. Az elváltozások legnagyobb része rendszeresen végzett lábtorna mellett korrigálható lenne. Lábtornáról szóló tájékoztatót minden esetben kapnak a szülők, azonban a tapasztalat azt mutatja, hogy a szülők egyáltalán nem végeztetik el a tornát.

Szemészeti elváltozások száma igen magas. Csak az öt éves szűrések alkalmával 16 kisgyermeket szűrtünk ki és irányítottunk szemészeti szakrendelésre.

Egyre gyakoribb a szociális éretlenség. Későbbre tolódik a szobatisztává, ágy-tisztává válás időszaka. Egyre több három éves kerül úgy óvodába, hogy alváshoz még pelenkára van szükségük, így a délutáni ott alvás számukra nem lehetséges. Ebben leggyakrabban nevelésbeli hiányosságok, kényelmi szempontok játszanak szerepet a szülők részéről. Ugyanez az oka például, hogy sok esetben a három évesek nem tudnak önállóan enni, későbbi életkorban egyedül öltözni, vetkőzni, mert a szülők megoldják helyettük. Nem adnak kanalat a gyermekek kezébe, inkább ők etetik a kicsiket, hogy ne kelljen takarítani étkezések után.

Ide tartozik továbbá, hogy korlátozzák a gyermekek szabad mozgását, hogy ne pakoljanak szét, ne legyen piszkos a ruhájuk. Ennek következtében sok kisgyermeknél zavart szenvedhet a mozgásfejlődés. Mozgáskoordinációjuk sérülhet, a nagymozgások talaján fejlődő finommotorika csorbát szenved. Nagyon sok a beszédhibás kisgyermek, egyre gyakoribb a beszéd megjelenésének késése, mely legtöbb esetben szintén mozgásfejlődési zavarokra vezethető vissza. A leírtak természetesen nem általánosan vett problémák, de előfordulásuk jelentős, így mindenképp odafigyelést érdemel.

További probléma, hogy a gyermekek a tv, számítógép előtt ülnek, okos telefon és tablet van már az egész kicsik kezében is. Minimális a szabadban, valamint testmozgással, hagyományos játéktevékenységgel eltöltött idő. A gyerekek többsége nem szeret rajzolni és munkáik gyakran nem érik el az életkoruknak megfelelő szintet. A szülők csak nagyon kis része olvas esti mesét a gyerekeknek.

Anyatejes táplálás:

A csecsemők 51 %-a fél éves koráig kizárólag anyatejes táplálást kapott. Továbbá a csecsemők negyede még egy éve kora után is szopott.

TERÜLETI EGÉSZSÉGNEVELÉS:

2016-ben összesen 99 alkalommal, 585 résztvevővel történt egészségnevelés. Mind az alkalmak száma, mind a résztvevők száma emelkedett az előző évhez képest. A cél, hogy egyre több résztvevővel bonyolódjanak a foglalkozások. Ennek érdekében fontos a személyes megszólítás, meghívás, illetve a változatosság, újítások bevezetése. A Baba-mama klubon való résztvevők számának növelése érdekében 2017-ben felmenő rendszerű foglalkozássorozatot tervezünk, melyek az alábbiak:

- Szülői szerepre felkészítő tanfolyam a Gyermekjóléti Szolgálattal karöltve, a bűnmegelőzési Program részeként.
- Babamasszázs tanfolyam 2 alkalommal
- Baba-mama klub

1. Baba-mama klub:

2016. szeptemberétől heti rendszerességgel zajlanak a foglalkozások.

A szervezett programok a Pétfürdői Községi Ház és Könyvtár erre alkalmas termeiben zajlottak. A Községi Ház dolgozói kiemelt figyelmet fordítottak a Baba-mama klub foglalkozásaihoz szükséges megfelelő körülmények megteremtésére. A Ház „Bababarát terület”, így a gyermeküket szoptatni kívánó édesanyák kulturált körülmények között tehetik meg azt.

A foglalkozások a tavalyi évhez hasonlóan énekes-mondókás játékkal kezdődnek, melyeket a védőnő vezet. A beszédfejlődés szempontjából fontos, hogy kizárólag magyar népi mondókák, énekek hangozzanak el, valamint külön gondot fordít arra, hogy a mesékre, mesélés szerepére, játékos hatásaira hívja fel a szülők figyelmét. Mivel a televízió nézés és számítógépezés is jelen van a családok életében és ezen eszközök használata egyre korábbi életkorokban megjelenik, hangsúlyosan kiemeli azok káros hatásait a szervezetre, mind fizikai, mind értelmi, érzelmi, szociális, beszédfejlődés téren. A zenélés, éneklés, mondókázás oldja a feszültségeket, így közvetlenül utána fogékonyabbak az édesanyák egy-egy rövidebb előadás meghallgatására, majd az azt követő témával kapcsolatos megbeszélésre.

Témák 2016-ban: háztartási balesetek, égési sérülés és elsősegélynyújtása, mosógél-kapszula okozta mérgezés, nyári bőrvédelem, hőguta elleni védelem, a mese szerepe, hogyan meséljünk, szoptatás, hozzátáplálás, kisdud étrend, önálló étkezésre szoktatás, bölcsőde, bölcsődei szoktatás, kötődés, önállóságra szoktatás, kézműves foglalkozás – karácsonyfadísz készítés. Kötetlen beszélgetésben ismétlődő téma a táplálás, szobatisztaságra nevelés, hiszti kezelés, kötelező és nem kötelező védőoltások, biztonságos környezet, helyes szokások kialakítása, óvodai, bölcsődei élet, beszoktatás, szabadidő hasznos eltöltése.

2. Babamasszázs tanfolyam

Tavasszal a jó idő beköszöntével hirdettem meg Pétfürdő mindkét körzetében élő gondozottak részére a tanfolyamot, melyre 10-en jelentkeztek. A tanfolyamot az iskola védőnő, aki okleveles babamasszázs oktató, vezette.

3. Életmód-klub

A klub 2012. február óta működik. Mára a fő hangsúly a rendszeres testmozgáson van. Folytattuk a 2014-ben megtanult Nordic walking technikát gyakorlását. Téli időszakban aszfalton, tavasztól ősziig pedig erdei terepen végezzük az edzéseket. Mivel életkorunk és egészségi állapotunk eltérő, mindenki a neki megfelelő gyakorisággal és intenzitással edz. Pozitív hatásként tapasztaljuk az izomzat feszebbé válását, erősödését, a mozgásszervek fájdalmának csökkenését, az aktivitás fokozódását a mindennapokban, a közérzet javulását, valamint a fertőzőes eredetű betegségek gyakoriságának csökkenését is.

4. Pétfürdői Községi Televízió

2016-ban egy alakommal, az őszi szezonális megbetegedésekkel kapcsolatban készült riportműsor.

5. Karitatív munka

A gondozott családok között mindig vannak olyanok, akiknek nehézséget okoz a gyermekneveléshez szükséges eszközök, ruhák beszerzése. A Védőnői Szolgálat felhívására mára általánossá vált, hogy azok a családok, akiknek valami feleslegessé vált, felajánlják a rászoruló családok részére. A felajánlott dolgokat behozzák a tanácsadóba, ahol mi válogatjuk, szortírozzuk, valamint eljuttatjuk oda, ahol szükség van rá. Így cserélnek gazdát pl. gyermekruhák, cipők, játékok, kiságy, babakocsi. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi szervezete több alkalommal segített ruhákkal, élelmiszer csomagokkal az általam gondozott családoknak. A védőnői szolgálathoz behozott, helyben nem tárolható gyermekruhákat pedig mi adjuk tovább részükre.

6. Kapcsolat más szervezetekkel, intézményekkel

A Védőnői Szolgálat rendszeres és jó kapcsolatban van a Gyermekjóléti Szolgálattal. A közösen gondozott családokkal kapcsolatban rendszeres a szakmaközi konzultáció. A Községi Házal rendkívül szoros és kiváló az együttműködés.

7. A védőnői munka során tapasztalt problémák összefoglalása:

Az évek óta folyamatosan tapasztalható életmódbeli hiányosságok továbbra is fennállnak. Ezek mellett a védőnőt egyre gyakrabban keresik fel a szülők párkapcsolati problémákkal, gyermeknevelési nehézségekkel. Napi szinten jelzik a csecsemők alvási problémáit, evési-etetési nehézségeit, sírósságát, nyugtalanságát. Az esetek zömében a panaszok háttérben nem áll organikus elváltozás, így regulációs zavarról beszélhetünk. Ha ezek a regulációs zavarok kezeletlenek maradnak, az idő előre haladtával a tünetek átalakulnak más viselkedési zavarrá, pl. székletürítési problémák, "hisztis" gyermek, később az óvodában, iskolában viselkedési zavarok, tanulási, beilleszkedési zavarok. Az elmúlt évek védőnői tapasztalata szerint a szülők egészségtudatos életmódhoz való hozzáállása nehezen formálható. A védőnő által kezdeményezett előadásokon, egészségfejlesztő alkalmakon csak csekély számban vesznek részt, mindig ugyanazok az érdeklődők jönnek, a valóban segítségre szorulóknak nem veszik igénybe ezeket a lehetőségeket, így minden erőfeszítés ellenére jelentős változást nem tudnak elérni. A fent leírt regulációs zavarokkal kapcsolatban sokszor érzi, hogy bár panaszokkal felkeresik a szülőket, azonban ő mégsem tud segíteni, mivel a védőnői kompetenciája végére ért. Így a gyermekek, családok problémái megoldatlanok maradnak.

Az elmúlt évek tehetetlenségének átgondolása után a II. körzet védőnője úgy döntött, hogy elvégzi az Integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációs tanulmányokat.

Az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció egy komplex, tudományosan megalapozott prevenció-intervenció módszer, a koragyermekkori pszichés és pszichoszomatikus megbetegedések, a regulációs zavarok és kapcsolati nehézségek kezelésére, enyhítésére. A képzés elvégzésével és a konzultációs tevékenység megkezdésével (2018. júniusa után) lehetőség nyílik a hozzá forduló családok megnevezett problémáinak enyhítésére, megszüntetésére.

IV. Beszámoló az Iskola Védőnői Szolgálat 2016-os tevékenységéről

A 2015/2016-es tanév védőnői munka szempontjából eredményesnek mondható, hiszen az iskolavédőnő folyamatosan jelen tudott lenni az iskolák életében. Feladatait a Horváth István Általános Iskolában, és a Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégiumában látta el.

2015. október elsején beíratott tanulók száma a következőképpen alakult:

Horváth István Általános Iskola: 342 fő (2 éve 319 fő), ebből SNI: 9 tanuló (2 éve: 3 tanuló), Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium: 280 fő (2 éve: 375 fő), ebből SNI: 139 (ebből SNI: 144 tanuló). Bár létszámok változtak az iskolába beíratott gyerekekkel való foglalkozás sokkal nehezebb lett.

Szakmai munka:

A védőnő rendszeresen részt vett a jelzőrendszeri megbeszéléseken, valamint több esetben szakmaközi megbeszélést tartott egy-egy diák ügyében a családgondozókkal. A legjellemzőbb problémák oka, hogy főleg a középiskolába járó gyermekeknél nincs megfelelő családi háttér, nagyon sok diák állami gondozott. A megismert diákok bizalommal fordultak felé, a nyár folyamán is folyamatosan tartotta velük a kapcsolatot az interneten keresztül. Azonban nem csak a nyár során, hanem év közben is rendszeres az internetes tanácsadás a közösségi oldalon, amit a fiatalok könnyebben igénybe vesznek. A tanév során előírt kötelező szűrővizsgálatokat, oltásokat elvégezte.

Szabadidős és prevenció programok szervezése:

Az igényeknek megfelelően egészségneveléssel kapcsolatos órákat a táplálkozás, szerelem, párkapcsolat, szexuális felvilágosítás, piercing-tetoválás, fogápolás, időjárás-és annak megfelelő öltözködés, napsugárzás elleni védelem, nyár veszélyei témakörben megtartotta.

Az alsó tagozaton vetítéssel egybekötve téma volt az egészséges táplálkozás, mindennapi higiéné, de beszéltek a biztonságos közlekedésről, a mindennapi aktív mozgásról, káros szenvedélyekről.

Az elmúlt évhez hasonlóan a 4. osztályban NUTRIKID program keretén belül játékos formában tanulhatták meg a gyerekek az egészséges táplálkozást, majd egy kis munkafüzetben tesztelheték tudásukat.

Az iskolák 2016-ban is kapcsolódtak az A-HA programhoz, melynek keretében a köziskolában levetítésre, majd feldolgozásra került a Néma sikoly és a Megtört varázs című film. A filmek levetítése nagy hatással van mind a fiúkra, mind a lányokra.

A tanévben csecsemőgondozási szakkört tartott az általános iskolában, és felkészítette a gyerekeket a versenyre. A területi versenyen 1. helyezést értek el, ezáltal tovább jutottak a megyei fordulóra, ahol 3. helyezést értek el.

A nyári szünetben a Családsegítő és Gyerekjóléti Szolgálat munkatársaival családi napot tartott, ahol elsősorban a rászoruló gyermekek és családjaik vettek részt. Ezen kívül a húsvéti és a karácsonyi játszóházban is besegített.

Az iskolavédőnő tapasztalatai szerint az általános iskolában a szülők együttműködőbbek, mint középiskolában, bár javuló tendenciát mutat. Utóbbiból nagyon kevés eredmény érkezik vissza az elvégzett szakszorgalmakról, sok esetben talán nem is jutnak el a szülőkhöz a szülői tájékoztatók.

V. A házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés tevékenysége:

A házi gondozottak száma 2016. decemberében lezárt adatok szerint 28 fő volt. Az egész évben átlagosan 32 személyt láttak el.

Emelkedett a fürdetést vagy mosdatást igénylők száma, 2015-ben négy főről 2016-ban 7 ellátottra emelkedett. Tevékenységünk évről évre bővül. A mosdatásokon és fürdetéseken kívül rendszeresen végeznek kötözéseket, szakorvoshoz, illetve vérvételre kísérik a gondozottakat.

Sajnos az általunk ellátott idős személyeknél egyre gyakrabban tapasztaljuk, hogy a hozzátartozók passzívak. Mind inkább az intézményre terhelik a felelősséget, vagy az orvoshoz való eljutás megszervezését. Előfordult olyan eset is, amikor a hozzátartozó kijelentette, hogy ő nem fogja elvinni az édesanyját az orvoshoz, ezért nem vesz ki szabadságot. A házi gondozók nem hagyják magukra az idős személyeket és mindent megtesznek, hogy rugalmasan és gördülékenyen rendeződjene az idős személyek körüli vizsgálatok, valamint hogy otthoni körülményeik megfelelőek legyenek számukra.

Az idős személyek betegségeikből, korukból kifolyólag egyre gyengébbek, elesettebbek lesznek. Gondot jelent, amikor a hozzátartozók nem a településen élnek, illetve egyáltalán nincs rokon. Ilyenkor különösen fontos a rendszeres odafigyelés, hiszen a házi gondozó az egyetlen, aki segítséget tud nyújtani.

A házi gondozók együttműködnek a házi orvosokkal, a szakorvosokkal, a családsegítő munkatárssal, a kórházi szociális munkással.

2016-ben a szociális étkeztetésben részesülők száma átlagosan 45 fő volt.

Jellemzően az életkoruk és az életkorral együtt járó egészségi állapot és önellátó képesség csökkenés az oka a napi egyszeri meleg étel igénylésének. 6 igénylőnek a jövedelmi viszonyai miatt nem kellett térítési díjat fizetnie. A 2016 – os évet 42 étkezővel zártuk.

VI. A bölcsőde (gyermek napközbeni ellátása) tevékenységei:

A működés rendjét „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” című módszertani levél részletezi, amely az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet gondozásában jelent meg. A bölcsőde, mint gyermekintézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 6-36 hónapos korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

Az elmúlt évben 42 gyermek részesült bölcsődei ellátásban.

Két gyermek a Család és Gyermekjóléti Szolgálat, egy a Védőnői Szolgálat javaslatára került felvételre. A többi kisgyermek esetében a szülő kezdeményezte a bölcsődei ellátás igénybevételét. Egy kiskorút hátrányos helyzetűként tartottunk nyilván.

Az elmúlt év folyamán három gyermek került várólistára. A bölcsődében továbbra is folyamatos a beszoktatás, tehát amint egy – egy kisgyermek óvodába megy, vagy a család elköltözik, azonnal igyekszünk feltölteni a megüresedett helyét.

A Bölcsőde folyamatosan együttműködött a gyermekorvossal, az óvodával, a védőnőkkel és a Gyermekjóléti Szolgálattal. Az intézménybe járó gyermekek többsége rendezett családi háttérrel rendelkezik, két esetben tapasztaltunk párhuzamos problémát, egy gyermek esetében rendszeres higiéniai gondokat. Minden alkalommal megbeszéltük a problémákat a szülőkkel, illetve Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársaival.

Az intézmény tárgyi feltételei

A bölcsőde összes helyisége megfelel az Európai Unió elvárásainak. Egy gondozási egység két csoportszobát foglal magába, melyek berendezése, felszereltsége, játékkészlete folyamatosan fejlesztésen megy keresztül.

A 2016-as évben az épület gazdasági részlegeit, valamint az irodát kifestették.

Jól felszerelt főzőkonyhánk a HACCCP szabályzat előírása szerint működik. Továbbra is igyekszünk a gyermekek életkorának megfelelő egészséges, változatos, ízletes étrend kialakítására.

Személyi feltételek

A gondozónők napi hét órát töltenek a csoportban, heti váltásban, két műszakban dolgoznak, lépcsőzetes munkaidőkezdéssel. A társ gondozónő hiányzása esetén az összekötő, helyettesítő gondozónő végzi el a csoport gyermekeinek gondozását-nevelését.

Bölcsődénk gyermekorvosa rész munkaidőben látja el feladatát, jelenleg heti 2 x 1,5 órában. A bölcsődei felvételt követően elkészíti a gyermekek felvételi státuszát és a negyedévenkénti vizsgálatokat. Ezen kívül a szülők és a gondozónők bármikor bizalommal fordulhatnak hozzá kérdéseikkel, észrevételeikkel.

Kapcsolattartás társintézményekkel

Az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény értelmében a bölcsőde a rendszerben a *jelző* funkciót ellátó intézmény. A gyermekek érdekvédelemért törvényi kötelezettséget jelent a gyermekek gondozásában részt vevő gondozók számára. Együtt működünk mindazon intézményekkel, személyekkel, akikkel a gyermek ellátása során kapcsolatba kerülünk: a védőnőkkel, az óvodákkal, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal és kölcsönös jó együttműködés jellemzi a Polgármesteri Hivatallal.

Jövőre vonatkozó feladatok:

A Pétfürdői Gondozási Központ Pétfürdő területén magzati kórtól egész az idős korig bezáróan végzi munkáját. A 2017-es évben folytatni szeretnénk a kis-, és fiatalok prevencióját. Szülőfelkészítő előadásokkal támogatni szeretnénk a szülőket, illetve a fiatal családok gyermeknevelését.

Tanácsadásokkal és interaktív formában kiscsoportos előadásokat terveztünk, a gyermekkorok nehézségeiről, nevelési hiányosságokról, hibákról, a házasságról. Előadókkal szeretnénk színesíteni a beszélgetéseket. A program 2017. április közepétől indul.

Az óvodában és az általános iskolában a Bűnmegelőzési program folytatódik.

Munkánkat minden területen a rugalmasság és az odafigyelés jellemzi. Az információ átadás jól működik az intézmények között. Krízis esetén a gyors és a legjobb megoldásokra törekszünk. Kollégáim egymás munkáját is segítik, így az ellátottak gondozásában hiányzásuk esetén sincs fennakadás.

Pétfürdő, 2017. március 20.

Papp Alexandra
intézményvezető